

Tractatvs De Sacramentis Et Censvris

Hurtado, Gaspar

Moretus, 1633

Dispytatio XII. De sigillo Confessionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94788](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94788)

quando ex concessione licentiæ non timetur graue nocumentum aliorum, verbi gratia, facilitas in peccando, spe similis licentiæ obtinenda, quia si id timeatur, negari potest, imò & debet, quia potius est prospiciendum communitati, quam particulari personæ: & etiam tenetur ad eam negandam, quando prudenter timet, concessionem esse futuram occasionem subdito peccandi.

Conueniunt Secundo, quando ex negatione licentiæ non timetur prudenter damnum aliquod graue, aut minoritas grauis fructus subditi, non teneri superiorem, licentiam concedere, quamuis subditus refugiat illi confiteri ob verecundiam, aut ob timorem amittendi bonam opinionem apud illum, aut ob aliam difficultatem, quasi intrinsecam & annexam confessioni superiori faciendæ, quia ad id nec tenetur ex iustitia, nec ex fidelitate sui officij. Imò quando nullum damnum prudenter timeatur, magis expedit licentiam negare: quia tunc negatio maximè congruit fini reservationis,

quia tunc, vt supponimus, absque aliquo damno subditi proderit ad cautionem in futurum.

Quia verò de facto regulariter ex negatione licentiæ petita plus periculi potest prudenter timeari, quam ex concessione illius, idèò quando superior non habet in particulari iustas aliquas rationes ad illam negandam, conuenientius erit illam concedere, vt aduertant Suarez disp. 36. sect. 4. & Egidius disp. 8. dub. 14.

Obseruandum tamen est, Confessarium licentiam pro subdito petentem, ita cautè teneri procedere, vt superior nequeat personam conijcere; aliàs Confessarius fractor erit aut sigilli Sacramentalis, si id ex confessione nouit, aut secreti naturalis, si nouit extra confessionem: nec superior poterit interrogare quis sit pro quo licentia petitur, nec alias circumstantias per quas possit in notitiam subditi deuenire, quia id esset ad fractionem sigilli, vel secreti naturalis prouocare & inducere.

Suarez.
Egidius.

DISPUTATIO XII.

De sigillo confessionis.

DIFFICULTAS I.

Quo Iure sit obligatio seruandi secretum confessionis.

ONVENIUNT Primò Doctores, esse obligationem seruandi secretum confessionis; & eam obligationem oriri ex Iure humano Ecclesiastico, & ex Iure purè naturali, & ex Iure naturali diuino.

Et in primis oritur ex humano Ecclesiastico lato in can. *Sacerdos*, de Pœnitentia, d. 6. & in cap. *Omnes viri* & *que sexus*, de Pœnitentia & remissionibus. Secundo oritur ex Iure purè naturali virtutis iustitiæ, quia ex virtute iustitiæ tenemur famæ proximi prospicere. Tertio oritur ex Iure naturali diuino virtutis religionis, quia ex virtute religionis tenemur ad seruandum secretum confessionis ob reuerentiam ipsi debitam, ne fiat odiosa: quod Ius dicitur naturale, quia supposita institutione Sacramenti confessionis, oritur ex natura virtutis religionis; & dicitur diuinum, quia oritur ex virtute religionis, non absolute, sed supposita diuina institutione confessionis à Christo facta.

Conueniunt Secundo Doctores, obligationem seruandi secretum confessionis esse tantam, vt in nullo casu, saltem extra confessionem, inuito pœnitente licitum sit illud reuelare, vt constat ex perpetua Ecclesiæ traditione, & vt ex dicendis constabit: & ob id obligatio hæc per antonomasiam dicitur *sigillum*, quia sub hac maxima obligatione contentum & clausum est secretum confessionis, tamquam sub sigillo.

Est tamen difficultas, Vnde oriatur, quòd obligatio seruandi secretum confessionis sit tanta, vt in omni casu sit seruandum.

Circa quam conueniunt Primò Doctores, tantam obligationem non oriri sufficienter ex dicto Iure purè naturali iustitiæ, quo tenemur famæ

proximi prospicere, quia ex eo Iure non obligamur in omni casu adhuc extra confessionem ad seruandum proximo secretum, & ad eius famæ prospiciendum; quia absque iniustitia contra proximum potest reuelari secretum, quando reuelatio est necessaria ad vitandum maximum aliquod damnum a bipso proximo iniuste inferendum.

Conueniunt Secundo communiter Doctores, tantam obligationem non oriri tantum ex dicto Iure Ecclesiastico, quia licet ex eo, dum fuit & perseverat, sufficienter oriatur, quia eo Iure præcipitur secretum confessionis in omni casu, & fertur ab habente potestatem ad id præcipiendum, & ex sufficientissima causa, ne scilicet odiosa fiat confessio pœnitentibus, quod est malum maximum omnium quæ oriri possunt ex non seruando secretum illius; nihilominus, quia à principio institutionis Sacramenti confessionis semper fuit dicta strictissima obligatio, & semper erit, & non semper fuit dictum Ius Ecclesiasticum, & poterit cessare si Pontifex illud abrogare velit, idèò dicendum est esse aliud Ius, ex quo semper fuerit & futura sit dicta obligatio.

Est ergo punctum difficultatis, Quod sit hoc Ius, ex quo semper orta fuit sufficienter & oriunda est dicta obligatio, an scilicet ex dicto illo Iure naturali diuino religionis, an ex aliquo diuino positivo Christi.

Vasquez quæst. 93. art. 4. dub. 1. Valentia q. 8. puncto 1. Henriquez lib. 6. cap. 19. Egidius disp. 6. dub. 2. Reginaldus lib. 3. cap. 1. & Turrianus disput. 33. dub. 1. docent, dictam obligationem, quæ semper fuit & erit, non oriri sufficienter ex eo Iure naturali diuino, sed ex quodam Iure diuino positivo superaddito à Christo institutioni Sacramenti confessionis, quo Christus intuitu reuerentiæ confessionis instituit præceptum in omni casu seruati secretum confessionis, quia ex Iure naturali diuino religionis non sit obligatio seruandi secretum confessionis, nisi quando ad id ex iustitia tenemur, quia tantum tunc irrogatur iniuria,

seu irreuerentia confessioni reuelando secretum illius, quando pœnitens habet Ius iustitiæ, vt sibi seruetur, non verò quando non habet Ius; sed aliquando non tenemur ex iustitia, vt nuper dicebamus; ergo aliquando non tenemur ex dicto Iure naturali diuino religionis, ac proinde admittendum videtur illud aliud Ius positium diuinum, quo à Christo præceptum sit seruari secretum confessionis in omni casu.

S. Thomas verò in 4. distinct. 21. quæst. 3. art. 1. quæstionc. 1. Sotus dist. 18. quæst. 4. art. 5. Suarez disput. 33. sect. 1. Filliucius tract. 7. c. 11. & communiter Doctores docent, dictam strictissimam obligationem, quæ semper fuit & erit, sufficienter oriri ex dicto Iure naturali diuino religionis, ac proinde non esse admittendum illud aliud Ius positium diuinum, quod tantum fingitur ab aduersariis, vt sit, ex quo sufficienter oriatur dicta strictissima obligatio.

Quòd autem dicta obligatio sufficienter oriatur ex eo Iure naturali diuino religionis (quod semper fuit & erit) declaratur, quia supposita institutione diuina confessionis, ipsi confessioni fit iniuria, seu irreuerentia, si peccatum in ea auditum aliquando, quamuis in grauissimo casu, reueletur, quia ea reuelatione confessio fiet ita molesta & odiosa pœnitentibus, vt ab ea aliquo modo retrahantur, & ad eam non satis securè accedant; id autem est malum adeò perniciosum Reipublicæ Christianæ, vt ratio ipsa dicat esse necessarium vitandum, & est ita perniciosum, vt sit magis quam mors ipsa, & quam quodcumque aliud damnum temporale, adhuc destructionis totius patriæ: ergo ratio dicat, quòd reuelatio non fiat, quamuis sit necessaria ad vitandam mortem iniustam Confessarij, & destructionem totius patriæ, quamuis inferendam ab ipso pœnitente, in quibus casibus non esset obligatio ex iustitia seruandi illi secretum; ergo observatio secreti sacri, seu secreti confessionis in omni casu, etiam in eo in quo aliàs pœnitens sit indignus vt ipsi seruetur secretum, & non habeat Ius iustitiæ ad id, necessaria est in reuerentiam confessionis in tantum bonum Ecclesiæ instituta, quia illius fractio est malum maius omni alio temporali, etiam destructione totius patriæ, ac proinde fractio illius est necess. vitanda non minus, imò magis, quam destructio patriæ.

Fractio ergo sigilli sacri, seu sacramentalis, non tantum est peccatum iniustitiæ contra virtutem iustitiæ, quod potest aliquando esse tantum veniale, sed etiam est peccatum sacrilegij contra virtutem religionis, quod semper est mortale, quamuis tantum reueletur veniale: nihilominus quamuis semper & in omni casu sit sacrilegij, quia semper est iniuriola confessioni, & contra reuerentiam illius, non tamen semper est iniustitiæ, tunc videlicet quando considerata ratione naturali, & conuictu humano, pœnitens non habet Ius iustitiæ vt sibi seruetur secretum, vt contingit quando est in proposito inferendi graue aliquod damnum, & non vult ab eo proposito desistere, & ideo tunc fractio sigilli, quamuis sit peccatum sacrilegij, non tamen iniustitiæ.

DIFFICULTAS II.

Ex qua confessione oriatur obligatio sigilli.

Conueniunt Doctores, ex confessione Sacramentali, & ex ea sola oriri obligationem sigilli. Ita Henriquez lib. 6. cap. 19. Suarez disp. 33. sect. 2. & Egidius disp. 9. num. 4. illa autem est Sacramentalis, quæ fit Confessario, eam subiiciendo clauibus.

Prior pars, nempe obligationem sigilli oriri ex confessione Sacramentali, est manifesta, quia ex reuelatione ipsius fit odiosa, quo homines ab ea retrahentur, quod in omni casu vitandum est: & oritur ex confessione Sacramentali, quamuis non perueniat ad absolutionem (in quo Doctores communiter conueniunt) siue non perueniat ex voluntate, siue ex impotentia tam Sacerdotis quam pœnitentis; aliàs confessio fieret odiosa, quod ob hanc rationem etiam est verum, quamuis pœnitenti negata sit absolutio ob defectum ipsius pœnitentis.

Posterior pars, nempe obligationem sigilli ex sola confessione Sacramentali oriri, est manifesta, quia ex nullius alius reuelatione, nisi confessionis Sacramentalis ipsi confessioni fit supradicta iniuria, & potest tantum malum oriri. Vnde obligatio sigilli non oritur ex manifestatione peccati, quæ non subiicitur clauibus saltem ex intentione pœnitentis, quamuis ipse dicat se illud manifestare sub sigillo confessionis, & non aliter, quia ex eo quòd id dicat, manifestatio seu confessio peccati non fit Sacramentalis, adhuc intentionaliter, vt patet.

DIFFICULTAS III.

Qui teneantur sigillo confessionis.

In primis conueniunt Doctores, Confessarium teneri sigillo confessionis, quia ipse est qui reuelatione peccati sibi confessi propriissime irrogat iniuriam confessioni Sacramentali.

Secundò conueniunt Doctores contra Caietanum, etiam interpretem, medio quo fit confessio Sacramentalis, teneri sigillo confessionis, quia quamuis interpres non se teneat ex parte Confessarij cui fit confessio, sed potius ex parte pœnitentis, quia pœnitens medio ipso interprete confitetur Confessario, & subiicit suam confessionem illi, nihilominus cognoscit peccatum pœnitentis ex confessione inchoatiue Sacramentali, quia etiam vt directa ad ipsum interpretem est inchoatiue Sacramentalis, quia medio ipso & per ipsum fit & dirigitur ad Confessarium, & subiicitur clauibus, ac proinde reuelando peccatum irrogat iniuriam confessioni inchoatiue Sacramentali, ex qua illud cognouit.

Tertiò, qui casu vel consilio audiuit peccatum confitentis Sacramentaliter, tenetur sigillo confessionis, quia id sciuit ex confessione Sacramentali vt Sacramentali, quia id sciuit ex confessione directa ad Confessarium. Qui verò ex voluntate pœnitentis absque necessitate audiuit peccatum in confessione Confessario facta, non tenetur sigillo confessionis (sed tantum secreto naturali iusti-

S. Thomas.
Sotus.
Suarez.
Filliucius.

iustitiæ) quia non sciuit illud ex confessione Sacramentali ut Sacramentali, quia tantum sciuit illud ex confessione quatenus ad ipsum directa, quæ ut sic non est Sacramentalis. Ille etiam qui fingens se Confessarium, audiuit confessionem, tenetur sigillo confessionis, quia sciuit peccatum ex confessione intentionaliter Sacramentali, id est facta ex intentione perficiendi Sacramentum.

Quartò, laicus, cui causa deuotionis aut humilitatis facta est confessio, non tenetur sigillo confessionis, sed tantum secreto naturali iustitiæ, ut contra Adrianum in 4. quæst. vltima, & contra Nauarrum c. 8. num. 7. docent S. Thomas in 4. d. 21. quæst. 3. art. 1. quæstiunc. 3. Suarez disp. 33. sect. 2. Vasquez quæst. 93. art. 4. dub. 2. & communiter Doctores, quia ille non cognouit peccatum ex confessione Sacramentali adhuc intentionaliter, quia non fuit facta vero iudici, nec existimato. Ad idem, *ne existimato*, quia si pœnitens confiteatur laico, existimans eum posse in absentia Sacerdotis absolvere, tunc laicus tenetur sigillo confessionis (non minus quam qui se finxit Confessarium) quia tunc cognouit peccatum ex confessione intentionaliter Sacramentali.

Quintò, circa eum cui Confessarius reuelauit peccatum confessum, Adrianus & Nauarrus docent teneri sigillo confessionis, quia mediâ cognitione peccatum ex confessione Sacramentali.

Medina Cod. de Confessione, quæst. De his qui confessionem celare tenentur, docet, illum non teneri sigillo confessionis, quia id non cognouit ex confessione ipsâ.

Vasquez verò docet, & optimè, eum, cui absque licentia pœnitentis facta est reuelatio, teneri sigillo confessionis; quia tunc cognitio peccati tantum habet ortum ex confessione Sacramentali, quia pœnitens id tantum dixit in confessione Sacramentali. Eum verò cui facta est reuelatio peccati ex licentia pœnitentis, non teneri sigillo confessionis, sed tantum secreto naturali iustitiæ, quia iste non cognouit peccatum ex confessione Sacramentali, adhuc remotè & mediâ, sed tantum ex narratione non Sacramentali, quia pœnitens concedens licentiam ad reuelandum peccatum ait, siue expressè siue implicite, *Hoc peccatum, quod feci, & tibi confessus sum, me fecisse reuela.* Et idem ob eandem rationem dicendum est de superiore, à quo Confessarius ex licentia pœnitentis petit facultatem pro peccato reservato pœnitentis, non teneri sigillo confessionis, quia scilicet tunc superior non accipit notitiam peccati ex confessione Sacramentali, sed ex narratione non Sacramentali pœnitentis, teneri tamen strictissimo secreto naturali iustitiæ, cum ei sit dictum causa honestissima boni spiritualis pœnitentis.

Sextò conueniunt Doctores, eum, cui aliquis extra confessionem suum peccatum detegit, sub onere quod illud seruet sub sigillo confessionis, non teneri ex eo sigillo, sed tantum secreto naturali iustitiæ, quia id non cognoscit ex confessione, & obligatio sub sigillo tantum oritur ex confessione, & non ex pacto; ipse autem qui extra confessionem exigit sigillum confessionis, nullam irrogat iniuriam confessioni, ut contra Paludanum

sigillo confessionis, teneri in omni casu; reliquos verò, qui eo non tenentur, sed tantum secreto naturali iustitiæ, non teneri in omni casu.

DIFFICULTAS IV.

Cuius rei secretum sit seruandum sub sigillo confessionis.

Conueniunt Primò Doctores, Confessarium sub sigillo confessionis teneri ad celandum peccatum mortale adhuc in communi, & ad celanda peccata venialia in particulari, ita ut si Confessarius dicat, aut aliter significet, pœnitentem fecisse aut confessum fuisse peccatum mortale, quamuis illud non explicet in particulari; etsi dicat, aut aliter significet fecisse aut confessum fuisse peccatum, v. g. mendacij, sit contra sigillum confessionis, quia verè reuelat occultum ex confessione Sacramentali notum: non verò si dicat pœnitentem fecisse aut confessum fuisse peccata venialia non addendo plura, quia tunc non reuelat occultum, quia manifestum est, eum qui confitetur & absoluitur, fecisse & confiteri ad minus venialia. Addidimus, *non addendo plura*, quia qui dicit aut aliter significat pœnitentem fecisse aut confessum fuisse plura venialia, reuelat quod est occultum, quia occultum est pœnitentem plura venialia fecisse.

Est quoque contra sigillum, & aduertunt Vasquez q. 93. art. 4. dub. 3. & Egidius disp. 9. n. 16. Confessarium infamare ciuitatem alicuius generis peccati, quod ex sola confessione nouit, quando ipsi ciues, in particulari etiam pœnitentes, aliquo modo afficiunt infamia illa, quod facile contingit, quando ciuitas non est ampla, & pœnitentes iunt aliquo modo suspecti, quia tunc ex reuelatione illa tenent pœnitentibus aliqualis infamia, ob quod confessio fit illis odiosa, & ab ea retrahuntur.

Conueniunt Secundo Doctores, Confessarium sub sigillo confessionis teneri ad celandas omnes circumstantias peccatorum, etiam peccata sociorum & complices, quia earum reuelatione fit confessio pœnitenti odiosa: quod etiam est verum, ut aduertit Suarez disp. 34. sect. 3. quamuis pœnitens inutiliter & culpabiliter reuelet circumstantias, v. g. socios & complices, si id reuelet, existimans id esse necessarium aut expediens ad explicationem sui peccati, quia etiam tunc reuelatione illarum confessio fit odiosa. Et ob eandem rationem, ut aduertit Egidius, etiam est contra sigillum, reuelare defectus naturales pœnitentis, quando ab ipso dicuntur in confessione ut conducentes ad explicationem sui peccati: non verò quando à pœnitente narrantur incidenter, & non tamquam conducentes ad id. Et etiam ut contra Henriquez & contra Valentiam supponit Egidius num. 12. est contra sigillum reuelare defectus pœnitentis, qui ex confessione coniunguntur, quamuis alias sint indicium bonæ & timorate conscientie, ut esse scrupulosum, quia etiam eorum reuelatione confessio fit pœnitentibus odiosa, & ab ea retrahuntur.

Est tamen difficultas, An Confessarius sub sigillo confessionis teneatur ad celandum peccatum nondum patratum quoad effectum, ut propositum occidendi aliquem, aut prodendi Rempublicam: procedit autè quando dictum peccatum & propositum etiam perseverat tempore confessionis, quia

S. Thomas.
Suarez.
Vasquez.

Adrianus.
Nauarrus.

Medina.

Vasquez.

Adrianus. in 4. dist. 21. quæst. 3. art. 1. con. 3. aduertunt Adrianus & Vasquez.

quando iam cessauit, aut tempore confessionis cessat, ex nullo capite excusatur Confessarius ab obligatione sigilli.

Alexand. Circa difficultatem ergo Alexander 4. part. quæst. 19. memb. 2. art. 2. Adrianus in 4. quæst. ult. de Confessione, Siluester v. *Confessio* 3. quæst. 5. & Angelus v. *Confessio* ultimo, num. 7. docent, tunc Confessarium non teneri (nisi quando dictum propositum est in pœnitenti, qui antea commisit re ipsa & in effectu simile peccatum ei, quod est in proposito, & illud etiam confitetur) quia confessio dicti propositi perseverantis non est Sacramentalis, utpote inepta absolutioni, quia nullus potest à proposito peccandi perseverante absolui. Addiderunt verò, nisi quando pœnitens antea commisit in effectu simile peccatum, & illud etiam confitetur, quia tunc propositum illud, ob connexionem cum eo peccato antea commissio, cuius etiam fit confessio, etiam clauditur sub sigillo confessionis, sicut peccatum ipsum in effectu commissum & confessum, quod est aptum absolutioni.

Richardus. Richardus verò in 4. d. 21. art. 4. q. 2. art. 2. Durandus quæst. 4. Henriquez lib. 6. cap. 19. Egidius dub. 1. & communiter Doctores absolute docent, teneri, quamvis dictum propositum non præsupponat commissum simile peccatum ei, quod est in proposito, & merito: quia confessio dicti propositi, quamvis inepta absolutioni ob sui perseverantiam, est verè Sacramentalis, quia perseverantia dicti propositi, seu propositum perseverans, per confessionem subijcitur clauibus, non ut materia absolutionis, sed ut impedimentum ad absolutionem; quia cognitio impedimenti non minùs pertinet ad Confessarium ut non absoluat, quam cognitio peccati ut ab eo absoluat.

Quòd si propositum illud non subijciatur clauibus, animo videlicet manifestandi statum propriæ conscientie, eum subijciendo clauibus Confessarij ut de eo iudicet, sed alio animo, nempe vel inducendi Confessarium ad simile peccatum, vel irridendi iudicio confessionis, aut alio modo (qui ex modo confitendi conijci poterit) non clauditur sub sigillo confessionis.

Ita tamen Confessarius tenetur sub sigillo confessionis ad celandum quodlibet ex dictis, ut non solum sit contra sigillum illa verbis, sed etiam nutibus & quolibet alio signo insinuare, ut aduertunt communiter Doctores, & constat ex cap. *Omnis veriusque sexus*, quia etiam eorum insinuatione, quamvis non directè intentia, redditur confessio pœnitentibus molesta & odiosa, & ab ea retrahuntur.

DIFFICULTAS V.

Verum Confessarius possit peccatum in confessione auditum reuelare, quando ipse nequit aliter peccatum suum in confessione explicare.

Difficultas hæc tantum habet locum, quando Confessarius confiteri tenetur, & nequit nisi ei qui ex confessione ipsius Confessarij facile conijciat peccatum pœnitentis.

Sotus. Sotus in 4. d. 18. q. 4. art. 5. & P. Sà v. *Confessor*, docent, in dicto casu Confessarium posse peccatum in confessione auditum reuelare, quia præ-

ceptum integritatis confessionis fortius obligat quam præceptum sigilli confessionis, quia illud est in utilitatem pœnitentis, illud verò in reuerentiam iudicij confessionis, quæ est maioris momenti quam utilitas pœnitentis.

Nauarrus verò cap. 8. num. 6. Vasquez dub. 4. Egidius num. 21. & communiter Doctores docent, Confessarium adhuc in dicto casu non posse peccatum in confessione auditum reuelare, & merito: quia maioris momenti est observatio sigilli confessionis, & in maiorem reuerentiam iudicij confessionis cedit, quam integritas confessionis, & idè confessio dimidiati seu mutilari potest ob grane aliquod damnum, & ob nullum potest rumpi sigillum confessionis, quia institutio integritatis cedit bono pœnitentis, ne ipsi confessio fiat odiosa, sigillum verò nullius bono cedit.

DIFFICULTAS VI.

Verum Confessarius possit ex licentia pœnitentis reuelare peccatum in confessione auditum.

Conueniunt Doctores contra Altiſiodorensem, Confessarium non posse absque fractione sigilli reuelare peccatum in confessione auditum, si pœnitens non concedat licentiam expressam ad id, quamvis Confessarius firmissimè præsumat reuelationem fore pœnitenti gratam, quia reuelatione facta, absque expressa licentia pœnitentis, fieret pœnitenti confessio odiosa, quia pœnitens posset timere ne Confessarius aliquando ex falsa præsumptione reuelaret peccata.

Est tamen difficultas, An Confessarius id possit, quando pœnitens concedit expressam licentiam.

Alexander 4. part. q. 19. memb. 2. art. 2. Sotus in 4. d. 21. quæst. 2. Durandus quæst. 4. Maior q. 3. Gabriel art. 3. dub. 6. & Angelus v. *Confessio*, ult. num. 5. partem negatiuam tuentur, Primo, quia reuelare peccatum, est contra Ius naturale diuinum; ergo fieri nequit, quamvis pœnitens id expressè concedat, quia ipse nequit in eo dispensare, cum ad hoc non sufficiat quòd dictum Ius cedat in fauorem ipsius pœnitentis, quia quamvis cedat, nihilominùs latum est intuitu reuerentie confessionis Sacramentalis, sicut etiam quamvis exemptio Clericorum cedat in fauorem particularium, nequit Clericus à iudice seculari iudicari adhuc ex licentia ipsius Clerici, quia hæc exemptio facta fuit intuitu honoris status Clericalis. Secundo, quia Confessarius eo ipso quòd reuelat peccatum in confessione auditum, quamvis ex licentia expressa pœnitentis, mentitur, quia peccatum illud audiuit & scit ut Deus, & non reuelat ut Deus sed ut homo; ergo nequit adhuc ex licentia expressa pœnitentis reuelare peccatum. Vnde iuxta opinionem hanc, ut Confessarius capiat consilium super confessis, quando ex consilio conijciendum est peccatum pœnitentis, necessarium est quòd pœnitens extra confessionem referat Confessario peccatum reuelandum.

S. Thomas verò in 4. dist. 21. quæst. 3. art. 2. Richardus art. 4. quæst. 1. Suarez disput. 33. sect. 5. Vasquez quæst. 93. art. 4. dub. 5. Egidius disp. 9. num. 22. Adamus Tanner disp. 6. q. 9. num. 125. & communiter Doctores partem affirmatiuam tradunt,

tradunt, & meritò: quia obligatio sigilli confessionis primariò & per se est in fauorem pœnitentis; in reuerentiam autem confessionis non nisi secundariò & ratione pœnitentis, ita ut non aliter obligatio illa sit religionis in reuerentiam confessionis, nisi ut pœnitenti non fiat odiosa; ergo eo ipso quod pœnitens vult & expresse concedit licentiam ut peccatum ipsius reueletur, cessat obligatio sigilli, quia tunc reuelatione non fit confessio pœnitenti odiosa: quod non est in Iure naturali diuino dispensare, sed auferre circumstantiam necessariam ut illud obliget, nempe reuelationem fieri contra voluntatem pœnitentis, quia ratione sui tantum obligat in gratiam personæ pœnitentis, ac proinde quando reuelatur non fit contra voluntatem pœnitentis, non est contra ius illud, sicut etiam iuramentum promissioni accedens tantum obligat quando promissarius non cedit promissioni, quia illud tantum obligat in gratiam promissarii; in quo hoc iuramentum & sigillum confessionis differunt ab exemptione Clericorum: quia hæc per se non tantum est in fauorem particularium, attendendo ad personas eorum, sed etiam in honorem status Clericalis, attendendo ad dignitatem Clericalem, ob quod Clericus particularis nequit cedere dictæ exemptioni. Ex quo constat ad primam rationem aduersariorum.

Et ad secundam negamus, Confessarium mentiri, quamuis peccatum quod scilicet ut Deus, id est ut gerens vicem Dei, reuelat ut homo, & absque licentia pœnitentis, sicut non mentitur, qui gerens vicem Christi consecrauit, & postea ait, *ego confiteor*; mentiretur autem, si diceret, *ego audiui peccatum ut homo priuatus non gerens vicem Dei*.

Obseruandum est, ut contra Vasquez aduertit Suarez disp. 34. sect. 3. non esse contra sigillum confessionis, ex licentia expressa pœnitentis reuelare peccatum complicitis absque complicitis licentia, quia sigillum tantum obligat in fauorem pœnitentis, ut confessio non fiat ipsi odiosa, ne ab ea retrahatur: ex reuelatione autem complicitis ex licentia pœnitentis facta, nulli alij adhuc compliciti fit odiosa confessio ut ab ea retrahatur, unde si alijs non fiat iniuria compliciti, ut potest contingere, poterit eius peccatum ex licentia pœnitentis reuelari.

DIFFICULTAS VII.

Virum Confessarius, qui audiuit peccatum pœnitentis in confessione possit dicere, se illud in confessione ab eo pœnitente audiuisse.

Supponimus Primò, quod quando peccatum pœnitentis in confessione auditum non est publicum, non possit à Confessario affirmari ei qui ignorat peccatum illud pœnitentis, se illud ab eo pœnitente audiuisse, quia tunc utendo notitia confessionis, detegit peccatum secretum pœnitentis, significando saltem indirectè pœnitentem illud commississe.

Supponimus Secundò, quod licet peccatum sit alijs publicum & notum, si tamen, quia Confessarius affirmat se illud in confessione audiuisse ab eo pœnitente, peccatum fit magis certum, nequeat Confessarius id affirmare absque fractione sigilli

confessionis, quia tunc ea affirmatione, quamuis non iniusta seu iniuriola pœnitenti, confessio fit pœnitenti odiosa, ut ab ea retrahatur, quia ea affirmatio ex confessione ortum habens ex se displicet pœnitenti.

His ergo suppositis, difficultas est, An, quando peccatum pœnitentis est ita publicum & notum, ut dicta affirmatione Confessarij non fiat magis certum, neque fiat notum ignorantibus, ut peccata fornicationis sic in communi notissimæ meretricis, tunc possit à Confessario affirmari se illud in confessione ab eo pœnitente audiuisse.

Medina Cod. de Confessione, quæst. De his quæ à Confessario celantur sunt, partem affirmationem tuetur, quia tunc Confessarius ea affirmatione nec infamat pœnitentem, nec detegit peccatum illius, ut patet, sed tantum detegit actum confessionis, qui est pœnitenti laudabilis, quo confessio non fit odiosa.

Sotus verò in 4. d. 18. quæst. 4. art. 5. Vasquez quæst. 93. art. 4. dub. 5. Agidius disp. 9. num. 12. & communiter Doctores partem negatiuam tradunt, & meritò: quia quamuis tunc affirmatio auditionis peccati in confessione non sit contra iustitiam, ob publicitatem & notorietatem peccati, est tamen significatio saltem indirecta ipsius peccati auditu in confessione, quæ ex suo obiecto est displicens pœnitenti, & retractiua à confessione Sacramentali, quamuis sit significatio peccati ut subest actui laudabili confessionis.

Addimus, dictam affirmationem non esse contra sigillum strictè sumptum, quia non est detectio peccati strictè sumpta, nec quoad substantiam, nec quoad maiorem certitudinem; esse tamen contra sigillum late sumptum, quia est contra obligationem religionis tacendi, & non dicendi peccata confessa, quod ex se fit displicens pœnitenti, quæ aliquo modo dici potest sigillum, iuxta ea quæ dicemus Difficultate XI.

DIFFICULTAS VIII.

Virum Confessarius possit peccatum pœnitentis, alias extra confessionem notum, reuelare, non significando se audiuisse illud in confessione.

Non defunt qui partem negatiuam tueantur, quia pœnitens ex ea reuelatione, si ipsi fiat nota, & ignoret Confessarium aliunde nosse peccatum, suspicabitur fregisse sigillum, quo pœnitens retrahetur à confessione.

S. Thomas verò in 4. dist. 21. quæst. 3. art. 4. Vasquez dub. 7. & communiter Doctores, partem affirmatiuam tradunt, & meritò: quia tunc non reuelatur peccatum ex notitia habita in confessione, sed aliunde habita. Quod eodem modo est verum, siue Confessarius illud aliunde nouerit ante confessionem, siue post confessionem. Vnde si Confessarius potest aliunde pœnitentem denuntiare, aut contra eum testificari, etiam poterit, quamuis peccatum nouerit in confessione.

In dicta tamen affirmatione seu narratione cauendum est, ne certius narretur peccatum, nec cum alijs circumstantiis ratione auditionis confessionis, quam erat notum extra confessionem, alijs manifestè fiet contra sigillum; & ne pœnitens suspi-

suspiciari possit Confessarium vti notitia confessionis; aliàs etiam fiet contra sigillum, quia tunc ita reuelatur peccatum, vt pœnitens retrahatur à confessione; & ne narretur contra obligationem secreti purè naturalis; aliàs fiet iniustitia pœnitenti.

DIFFICULTAS IX.

Virum peccatum in confessione tantum notum reuelari possit, ob correctionem pœnitentis.

Certissimum est, peccatum pœnitentis in confessione tantum notum, non posse alteri reuelari adhuc ob correctionem pœnitentis, quia directè est contra sigillum confessionis, cuius observatio est maioris momenti, quàm pœnitentis correctio.

Est tamen difficultas Primò, An Confessarius ob peccatum tantum in confessione notum, possit pœnitentem corrigere, cum ab officio, quo malè fungitur amouendo, vel aliter; quamuis alij suspiciantur aut suspicari possint sic corrigi ob aliquod peccatum.

Circa quam difficultatem communiter Doctores, etiam Gabriel partem negatiuam tradunt, quia id est insinuare peccatum aliquod mortale pœnitentis, saltem in communi, quod est contra sigillum confessionis, cuius observatio est maioris momenti, quàm adhibere remedium pœnitenti; & consequenter etiam tunc seruare sigillum, non militat contra charitatem proximi.

Vasquez. Egidius. Et ob eandem rationem, vt optimè Vasquez & Egidius, negari nequit pœnitenti suffragium, ob peccatum aliquod in confessione tantum notum, quamuis ob illud iudicetur indignus, quando alij suspiciantur aut suspicari possint pœnitenti negari suffragium ob aliquod peccatum mortale, quia tunc negatione suffragij insinuatur peccatum mortale pœnitentis, saltem in communi, quod est contra sigillum confessionis, & est peius quàm eligere indignum: ex duobus autem malis occurrentibus eligi potest & eligendum est minus malum.

Secundò est difficultas, An pœnitens possit remoueri ab officio, aut negari ei suffragium, aut aliud circa eum fieri, quando ipse solus conijcit aut conijcere potest id fieri ob peccatum confessum.

S. Thomas. Scotus. Vasquez. S. Thomas in 4. d. 21. q. 3. art. 1. quæstiunc. 1. ad 3. Scotus quæst. 2. art. 3. Vasquez dub. 8. & plures alij partem affirmatiuam tuerentur, quia tunc nullo modo reuelatur peccatum, quia ipse solus pœnitens id conijcit.

Sancius. Armilla. Bañez. Egidius. Filiucius. Sancius verò lib. 3. de Matrimonio, disput. 16. Armilla v. Confessio n. 7. Bañez 2. 2. quæst. 33. art. 8. Egidius disp. 9. num. 67. Filiucius tract. 7. cap. 11. quæst. 7. & plures alij partem negatiuam tradunt, & merito: quia Confessarius ita tenetur sigillo sacro confessionis, vt nequeat peccatum in confessione tantum notum alicui dicere, non solum aliis à pœnitente, quamuis viderint peccatum à pœnitente committi, sed nec illud obijcere ipsi pœnitenti; in casu autem dicto remouere pœnitentem ab officio, aut ipsi negare suffragium, aut aliud circa ipsum efficere, quando ipse conijcit aut conijcere potest id fieri ob peccatum confessum, est ipsi insinuare, imò est quodammodo obijcere & exprobrare peccatum confessum, quo confessio ita fiet ei molesta & odiosa, vt ob id retrahi possit ab

ipsa; ergo id est contra obligationem sigilli sacri confessionis.

Ad primum ergo aduersariorum respondemus, quòd quamuis tunc non reueletur peccatum reuelatione strictè sumpta, qua efficitur certiores alicuius nobis ignoti, reuelatur tamen reuelatione latè sumpta pro locutione seu dictione, qua dicimus peccatum alicui etiam scienti, adhuc ipsi pœnitenti; vtrique autem reuelatio etiam latè sumpta est illicita & contra reuerentiam confessionis, quia vtrilibet confessio fit pœnitenti molesta & odiosa, quia qualibet ex suo obiecto est pœnitenti displicens, ac proinde vtrique est contra sigillum confessionis, prior contra sigillum strictè sumptum, & posterior contra sigillum latè sumptum, nempe contra obligationem nulli, adhuc ipsi pœnitenti, dicendi peccatum tantum in confessione notum.

Nihilominus Confessarius vti potest notitia confessionis, quando nullus nec pœnitens potest in dictam suspicionem deuenire, quia nullo modo frangitur sigillum, quia tunc nulli dicitur nec insinuatur peccatum confessum. Excipimus Superiores Religionum, qui scientia confessionis nullatenus vti possunt ad exteriorem gubernationem, quia eis prohibitum est à Clemente VIII. in Motu proprio, quem pro calibus referuatis edidit anno M. D. XCV.

DIFFICULTAS X.

Virum Confessarius pro tuenda vita possit aliquo modo reuelare peccatum pœnitentis in confessione tantum notum.

Conueniunt Doctores, peccatum in confessione tantum notum nullo modo esse reuelandum, nec pro vitanda propria morte, nec pro vitanda destructione totius patriæ. Quod indicatur in can. Sacerdos, de Pœnitentia dist. 6. dum dicitur, peccata confessa pro nullo scandalo (id est pro nullo malo publico vitando) alicui recitanda esse: & in cap. Omnis viri, de Pœnitentiis & remissionibus, dum dicitur: *Caveat omnino* (id est in omni casu) *ne verbo aut alio signo aliquatenus prodatur peccatorum.* Ratio huius doctrinæ est, quia observatio sigilli, seu secreti sacri confessionis, est tanti momenti in Ecclesia Christiana, vt fideles ad confessionem securè accedant, & ab ea non retrahantur, vt ratio ipsa dicit, in omni casu esse omnino seruandum, etiam quando fractio illius sit necessaria ad vitandam propriam mortem, imò & destructionem totius patriæ, quia ex fractioe illius confessio fiet molesta & odiosa fidelibus, & ab ea retrahentur, quod est malum multò maioris ponderis, quàm mors Confessarij, imò & quàm destructio totius patriæ; ergo.

Ex quo deducimus, Confessarium non posse aliquid dicere nec efficere, quamuis necessarium sit ad vitandam propriam mortem, adhuc à pœnitente inferendam, ex quo conijci possit pœnitentem mortaliter peccasse, aut aliquod peccatum in particulari, licet tantum veniale, commisisse; nec posse (vt contra Scotum, Gabrielem, Henriquez & Egidium aduertunt Richardus, Sotus & Nauarrus) aliquid dicere aut efficere, quo indicet seu insinuet pœnitentem confessum fuisse aliquod mortale, quam-

quamvis solum in communi, aut veniale aliquod in particulari, ut contingit, quando Confessarius, post auditam confessionem pœnitentis conspirantis cum aliis sociis in mortem Confessarii, fugit, scientibus sociis fugam Confessarii, & pœnitentem fuisse illi confessum, quia tunc fugâ illâ insinuat confessioni illius peccati (quamvis tantum insinuetur ipsi pœnitenti & sociis qui illud iam sciebant) quod est indirectè & in obliquo significare & insinuare peccatum confessum, & quodammodo detegere seu revelare peccatum, non revelatione & detectione strictè sumpta, sed latè sumpta pro insinuatione peccati alicui scienti facta, ac proinde contra sigillum confessionis non strictè sed latè sumptum, eo modo quo Difficultate VII. diximus, affirmationem confessionis peccati, scienti factam, esse contra sigillum confessionis latè sumptum, quia hæc affirmatio est contra obligationem religionis non affirmandi, & illa insinuatio contra obligationem religionis non insinuandi peccatum confessum.

DIFFICULTAS XI.

Utrum Confessarius possit extra confessionem cum pœnitente loqui de peccatis confessis.

Supponimus, post confessionem completam, non posse Confessarium contra voluntatem pœnitentis cum eo loqui de peccatis confessis: quia licet ex locutione non infametur pœnitens, ut patet, afficitur tamen pudore & rubore, quo confessio fit ipsi molesta & odiosa, quod est maximum malum, & necessariò vitandum: posse tamen cum eo loqui de illis ex licentia expressa illius, ut patet, sed non ex licentia præsumpta, quia posset pœnitens timere Confessarium aliquando falsò præsumentem licentiam ipsi locuturum de peccatis confessis, & eum rubore affecturum: & posse Confessarium loqui cum pœnitente (quamvis renuente, imò & debere, si commode possit) quando commisit defectum in confessione, ex quo obligatur ad monendum illum, quia tunc non loquitur illi extra confessionem, sed in confessione, eam perficiendo, supplendo defectum illius.

Hoc ergo supposito, difficultas est (& potius de nomine, quàm de re) an loqui cum pœnitente extra confessionem, contra voluntatem illius, quando non est necessarium ad supplendum aliquem defectum (quod est illicitum, & peccatum sacrilegij contra reuerentiam confessionis) sit contra sigillum confessionis.

Medina Cod. de Confessione, quæst. De his quæ à Confessario celanda sunt, & Vasquez dubio 10. negant. Sotus verò in 4. dist. 18. q. 4. art. 6. & Victoria in Summa num. 185. affirmant.

Nos tamen existimamus, dictam locutionem non esse contra sigillum strictè sumptum, quia non est apertio secreti strictè sumpti, cum fiat ipsi pœnitenti scienti peccata, de quibus Confessarius loquitur; esse tamen contra sigillum latè sumptum, quia est contra obligationem nulli dicendi peccata in confessione tantum nota, quæ dici potest sigillum seu obligatio seruandi secretum, id est nulli dicendi.

Addimus tamen, eum, qui sic peccat contra sigil-

lum, non esse puniendum pœna imposita reuelantibus confessionem, quia tunc non reuelat confessionem reuelatione absolutè & strictè sumpta, sed tantum latè sumpta, quæ non est punienda pœna imposita his qui absolutè & simpliciter dicuntur reuelare.

DIFFICULTAS XII.

Utrum sit contra sigillum confessionis, dicere, Non absolui pœnitentem, verbi gratia Petrum.

Caietanus in Summ. v. Confessori necessaria, Caietanus negat, quia possunt esse plures causæ honestæ, ob quas pœnitens absque eius defectu non absoluitur.

Sotus verò in 4. dist. 18. quæst. 2. art. 5. Suarez disput. 33. lect. 6. Vasquez dubio 10. Egidius num. 14. & communiter Doctores affirmant, & meritò: quia quamvis sint variæ causæ honestæ, ob quas pœnitens possit absque defectu ipsius non absolui, ex eo tamen dicto Confessarii, quando non declaratur causa honesta ob quam non fuit absolutus, nequit non generari suspicio quòd forsitan non fuit absolutus, vel defectu dispositionis, vel quia habuit casum aliquem reservatum, quòd est contra sigillum, quia id est modo quodam confuso aut dubio insinuare prauum statum pœnitentis.

Imò id ita est contra sigillum, ut ob illud Confessarius dignus fiat pœna imposita violatoribus sigilli (quamvis nonnulli oppositum dicant) quia in cap. Omnis vtriusque sexus, postquam dicitur, *caueat omnino ne aliquo modo prodatur pœnitentem*, apponitur pœna, in casu autem dicto Confessarius aliquo modo prodit pœnitentem.

DIFFICULTAS XIII.

Utrum Confessarius sub iuramento interrogatus de peccato in confessione tantum noto, possit illud negare.

Conueniunt Primò Doctores, Confessarium, quamvis sub iuramento & à iudice interrogatum, an sciat pœnitentem commisisse peccatum, quod verè Confessarius tantum ex confessione nouit, non posse illud manifestare, quia qui non interrogatur iuridicè, potest non manifestare id de quo interrogatur; Confessarius autem non interrogatur iuridicè de eo quod tantum ex confessione nouit, & cum possit non manifestare illud, tenetur ad non manifestandum; alias franget sigillum confessionis.

Conueniunt Secundò contra Gabrielem in 4. Gabriel d. 21. art. 3. dub. 1. Confessarium tunc posse negare se illud scire, quia dum aliud non exprimitur, ea interrogatio tantum intelligitur de auditione & notitia habita extra confessionem: & ob hanc rationem id potest absolutè negare, quamvis non addat restrictionem illam mentalem, *ut tibi dicam*, nec aliam, quia etiam absq; ea restrictione negatio est vera; quod ob eam rationem etiam est verum, siue Confessarius interrogetur à iudice, siue à priuata persona. Imò ob eandem rationem, ut contra Durandū aduertunt Paludanus, Sotus, & Vasquez ubi Paludanus infra, id potest Confessarius propria sponte dicere, quam-

Medina.
Vasquez.
Sotus.
Victoria.

quamvis non interrogetur, quia scilicet ea dictio seu affirmatio communiter intelligitur de auditione & noticia habita extra confessionem.

Addimus, Confessarium interrogatum non tantum posse licite negare, sed etiam teneri ad id, quando (ut aliquando contingit) ex silentio generatur in aliis suspicio peccati pœnitentis.

Est tamen difficultas, Quomodo se debeat gerere Confessarius, quando interrogatur, an audierit vel nouerit in confessione, pœnitentem fecisse peccatum illud.

Sotus.
Paludan.

Sotus in 4. dist. 18. quæst. 4. art. 5. & Paludanus distinct. 21. quæst. 3. docent, Confessarium tunc non posse negare, quia mentiretur, quod nunquam licet: & cum id non possit affirmare, dicunt, consultissimum esse illi obiurgare interrogantem, quamvis iudicem, quia id interrogat.

Medina.
Vasquez.
Suarez.
Ægidius.

Medina verò Cod. de Confessione, quæst. de Confessione celanda, Vasquez quæst. 93. art. 4. dub. 12. Suarez disput. 33. sect. 6. Ægidius disp. 9. num. 25. & communiter Doctores docent, tunc Confessarium posse negare, addendo mentaliter, seu interius, *ut tibi dicam*, vel quid simile; & merito: quia ex vna parte Confessarius potest salua veritate negare, addendo mentaliter, *ut tibi dicam*, vel quid simile; & ex altera parte est iusta & rationabilis causa ad se negandum, quamvis interrogans ea negatione decipiatur, cum illicite interroget, ergo potest licite negare, addendo dictam restrictionem mentalem: & si potest, etiam tenebitur, quando ex silentio in aliis generatur suspicio, quod pœnitens peccatum illud commiserit.

DIFFICULTAS XIV.

Utrum Confessarius frangens sigillum confessionis, incurrat ipso facto pœnam aliquam.

IN can. *Sacerdos*, de Pœnitentia dist. 6. Confessario frangenti sigillum confessionis imponitur pœna depositionis, & coactionis ad perpetuam & ignominiosam peregrinationem; & in cap. *Omnis cuiusque sexus*, de Pœnitentiis & remissionibus, confirmatur dicta pœna depositionis, & additur pœna perpetuæ reclusionis in aliquo Monasterio: unde pœna illa perpetuæ & ignominiosæ peregrinationis commutata est in pœnam perpetuæ reclusionis: neutra tamen pœna, depositionis videlicet & perpetuæ reclusionis, incurritur ipso facto ante sententiam Iudicis, ut aduertunt Suarez disp. 33. sect. 8. & Ægidius disp. 9. num. 70. quia nullo fundamento constat aliquam ex eis ipso facto incurri.

Suarez.
Ægidius.

Aliis verò personis distinctis à Confessario,

quas etiam sigillo confessionis teneri diximus, non sunt impostæ dictæ pœnæ, ut ex dictis Iuribus constat, nec eis sunt puniendi, sed minoribus, quia in fractione sigilli non ita grauitur peccantur Confessarius, quamvis multo grauioribus, quam si solum frangerent secretum purè naturale iustitiæ.

Est tamen difficultas, An Confessarius frangens sigillum confessionis, incurrat irregularitatem.

Maiolus lib. 5. de Irregularitate cap. 19. securus sententiam Speculatoris, affirmat, quia irregularitas includitur in depositione imposita in dictis Iuribus; imò addit, laicum, qui sine necessitate confessionem secretam audiuit, fieri irregularem, si eam reuelat.

Suarez verò & Filliucius tract. 7. cap. 9. quæst. 8. negant, & merito: quia hæc irregularitas non deducitur ex dictis Iuribus, quia depositio in ipsis imposita non incurritur ipso facto, nec aliunde deducitur.

Quomodo verò probandum sit iuridicè crimen fractionis sigilli, ad Iurisperitos attinet, de quo videri potest Diaz in Practica cap. 109. Siluester v. *Confessio* 3. quæst. 9. Suarez vbi supra, & Reginaldus lib. 3. cap. 5. num. 68.

DIFFICULTAS XV.

Utrum pœnitens ex sigillo confessionis teneatur ad celandos defectus Confessarii in confessione commissos.

CONueniunt Doctores, pœnitentem teneri ad celandos defectus Confessarii in confessione commissos, ut imprudentem pœnitentiam, consilium minus sanum, & alios defectus, quia saltem ad id tenetur ex secreto naturali iustitiæ.

Est tamen difficultas, An etiam ad id teneatur ex sigillo sacro confessionis.

Nauarrus in can. *Sacerdos*, de Pœnitentia, dist. 6. num. 115. partem affirmatiuam indicat, quia quod Confessarius in confessione dicit, spectare videtur ad forum confessionis, & Dei.

Suarez verò disp. 33. sect. 4. Vasquez quæst. 93. art. 4. dub. 13. Ægidius disp. 9. num. 37. & communiter Doctores partem negatiuam tradunt, & merito: quia pœnitens non nouit defectus illos ex confessione Sacramentali, qua Confessarius illos subiecit clauibus; ergo detegendo illos, quamvis iniuriam irroget Confessario, non tamen confessioni.

Vnde dicti defectus, quamvis in confessione facti, non pertinent ad forum confessionis Sacramentalis, quia non fuerunt ei subiecti.

